

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Magyarországon: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Külföldön: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

Nemzeti követelés.

— szeptember 10.

(S. O.) A kereskedelmi minisztériumban a székely tanácskozás legérdekesebb közbeszólása Sztéryny József államtitkártól eredt, a ki egy megjegyzésre kijelentette, hogy a román király a legelső részvényese a román iparvállalatoknak.

Ez a kis megjegyzés megkapó és mégis elszomorító képet varázsol lelki szemünk elé. Megelevenedik előttünk egy kis ország a maga kezdetleges műveltségével, odaszakadt uralkodójával, a hol mégis az egész értelmiség élén az uralkodóval zárt sorokban siet a közgazdasági érdekek védelmére. Mert az idegenből odaszármazott uralkodó, „a német,” nem azáltal igyekszik románna lenni, hogy felölti a román bojárok csillogó diszruháját, hanem azáltal, hogy büszkén odavághatja népének: a román király a román iparvállalatok legfőbb táplálója, az ipar első fogyasztója, fenntartója, a román iparvállalatok legelső részvényese.

És így szólhat az uralkodóház ellenségeinek: én román vagyok, mivel az államot nem kihatás nélküli anyagnak tekintem, hanem mert visszaadom a nemzetnek, a mit a nemzetől kapok, mivel elől járok nemcsak a harcban, hanem a közgazdasági élet közzé-
zatának viselésében is.

Őszinte, palastolhatatlan irigységgel nézünk a szomszédos kis országra, a mely céltudatos iparpolitikát mer csinálni, melynek minden egyes tényezője összetartó működésben fog kezet a nemzeti ipar érdekében.

Mennyivel szomorubb a helyzet ott, a hol csupa széjjelhuzást, csupa érdekellen-tétet látunk. Az uralkodóház, a főnemesség óriási fogyasztásának csak egy-egy morzsája jut a szép szavakkal fenntartott magyar ipar-nak; céltudatos, függetlenségre törő iparpo-litikát nem merünk csinálni, mert az össze-nőtt siámi ikrek közül annak a sosrára va-gyunk kárhóztatva, a kiből a másik kiszítja az életerőt. A külföldi államok nagykövet-ségei, a nagyrészt sajátunkból fenntartott kö-zös intézmények, a hadvezetőség, az udvar, az osztrák ipar életerejét gyarapítja és a magy. kir. hercegek nem a magyar, hanem az osztrák iparvállalatok részvényeit tartják vasszekrényeiben.

Ezen visszás állapotok nyomása alól végre fel kell szabadítani a magyar nemzetet. Bele kell illeszteni az ugynevezett nemzeti követelések közé azt a tételt, hogy az ipar terén is teljes egyenlőséget kívánunk Ausztriával.

Követelnünk kell, hogy a mi pénzünk valamelyes része visszafolyon a magyar ipar törekvései az olyan helyeken méltánylásra akadjanak, a melyeknek fényéhez és díszé-
hez mi nagyrészt hozzájárulunk. Kell, hogy a jövő a magyar iparnak is hozzon vala-mit! Kell, hogy az eddigi közönyt a köte-les méltánylás váltsa fel.

A magyar ipar az ugynevezett nemzeti küzdelem folyamán példás önmegtadással teljesítette kötelességeit. Panaszszó nélkül türe az állami szükségletek korlátozását, az iparfejlesztési törekvések megbénítását és a maga anyagi érdekét mindig zugolódások nélkül rendelte alá az idegen érdekeknek.

Kár ezért az önmegtadásért is elvár-hatja, hogy az ő jogos követeléseit beleik-tassák a nemzeti követelések közé. Utóvégre be kell látni egyszer már az országot irá-nyító köröknek, hogy az alkotmányjogi sé-relmek orvoslása után még más jogos, a nemzetfenntartás szempontjából ép oly életbe vágó követelése is lehetnek a magyar ha-zának. Ha egyforma elbánást akarunk az osztrákkal a hadsereg terén, ha teljes egyen-lőséget kívánunk a külképviseleti terén, ép oly joggal követelhetjük meg, hogy a ma-gyar ipar egyenrangú tényezőnek tekintessék azok részéről, kiknek helyzetét főleg a ma-gyar állami eszme évezredes fogalma adja meg.

Igaz, vannak kötelességek, melyeket nem lehet törvénybe iktatni, vannak jogok, a melyek érvényesülését csak az erkölcsi érzés finom érzékenysége adja meg, de leg-alább küzdjük ki a magyar ipar tekintetbe vételét ott, hol joggal hivatkozhatunk arra, hogy mi ellenérték nyújtása mellett csak az általunk adott pénz egy részét kérjük vissza.

Mi adta meg a bécsi iparnak a nagy-ságát? Az udvar, a követségek, a katonai vezetőség, a közös hivatalok nagy szükség-letei. Mindezen intézmények fenntartásához mi is hozzájárulunk, mindezen intézmények fo-gyasztásához nekünk is jogunk van.

Ezen jog érvényesüléséről hallgatagon lemondani akkor, mikor az egész vonalon a nemzeti jogok kiküzdéséről beszélnek, any-nyit jelent, mind feladni a jogot magát.

Vegyük figyelembe, hogy még akkor is, a mikor ezen jogunkat kiküzdöttük, messze el leszünk még maradva a kis Romániától, a melynek uralkodója büszkén mondhatja: „A legelső román ember én vagyok a ro-mán ipar legelső fenntartója.”

Kirándulás a Hortobágyra.

Az állatorvosok utazása.

— szept. 10.

(Saját tudósítónktól.) A VIII. nemzet-közi állatorvosi kongresszusnak tegnap este Debrecenbe érkezett tagjai vasárnap reggel rándultak ki a Hortobágyra.

A fölkelő nap első sugarai érték a föl-det, a mikor már a Bika szálló környékén nyüzsgő embersokaság állott. A kisvonatot várták a kirándulók, hogy a Hatvan-utcai állomáshoz utazhassanak. Valamivel öt óra után a fűzesabonyi vonat a Hortobágy felé robotott a vendégekkel.

Az ut, a mig a vonat a nagy pusztára ért, a legkellemesebben telt el. A tájnak gazdag szin pompája, a nyilegyenes hatalmas síkság mindenkire kellemes benyomást

tett. Mikor a vonat megállott a Hortobágy ál-lomáson cigányzene a Rákóczi indulóval kö-szöntötte a vendégcsereget, a melyhez Farkas Bertalan máta biztos mondott rövid üdvözlő beszédet.

A kirándulók ezután a csárdához vo-nultak, a hol a hűs sátorban pompás reg-geli várta őket. Vadat, halat a mi jó falat — azt mindent összehordtak a vendégek részére.

Gyönyörűnap kedvezett a kirándulásnak. A délibáb, az őszi bágyadt napsugarak da-cára teljes pompájában tárult az idegenek elé. Hosszu kocsisorban vonultak a pusztá megszemelelésére a kiránduló állatorvosok.

Megtekintették a pusztá összes látni-valóit, a melyek közül különösen a ménes-házai és toronydombi ménesek tetszettek.

Az állatorvosok, de különösen több németországi egyetemi tanár az elragadtatás hangján beszélt a szakszerű berendezésről, a melyet — mondotta az egyik — az egész világon se tapasztalhat az ember.

— Mert nincsen még egy ilyen pusztája a világnak — tette hozzá büszkén Ki-rály Gyula tanácsos. Az állatorvosok ezután megtekintették a matta mögötti gulyát, az állatkórházat és gyógyszerárt.

Király Gyula tanácsnok magyarázta a kirándulóknak azt a pusztitást, a melyet az ideai hőség végzett a nagy pusztán. A leper-zelt legelők miatt a ló és marha állomány egy részét el kellett szállítani a Hortobágy-ról s így csak egy töredékét láthatták an-nak a nagy állatlétszámnak, a mely rendes körülmények között a pusztán van.

A kocsisor ezután tovább tette a pusztai körutat. Farkas Bertalan házánál a ven-dégek leszállottak, a hol tíz órai uzsonát kaptak.

Ugy délfelé járt az idő, amikor az ösz-szes látnivalókat megszemelelték. Ekkor is-mét a csárdához tértek vissza. Itt ebédet adott a város az állatorvosok tiszteletére. Az ebéd alatt több pohárköszöntő hangzott el. A legelőt Dr. Räder hannoveri tanár mon-dotta. Erre Király Gyula válaszolt igen szel-lemes köszöntővel. Utána Gálos Kálmán szólott, végül Deli Mátyás, Magyarország legöregebb állatorvosa mondott tósztot a város kösönségére.

Három óra tájban a vendégcsereg ismét a vasútállomáshoz vonult s visszautazott Debrecenbe.

Késő délután volt már a mikor az ál-latorvosok az epreskerti ménest tekintették meg. Itt Markovics Gyula ménes mester vendégcsereget élveztek.

A kiránduló állatorvosok hétfőn reggel Máramaroszigetre utaztak.

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

ŐSZ.

— szeptember 10

Tagadhatatlan igazság, hogy nincs edesebb, bübajosabb évszakja Magyarországnak, mint az a „hives, borongós őszi nap.” — Kedves, harmónikus lelkületű öreges urra (öreg emberre, de nem vén emberre) emlékeztem, a kinek kedélyén néha „kőd borong” ugyan, de mikor nem ballábbal kél az ágyból reggel, akkor jó humorral telik el, tréfás, kedves hangulatával tölti el a környezetét.

Ilyen a magyar ősz, amelynek verőfőnye, tiszta, derűs levegője kellően kárpótolt egy-két ködös, esős napért. Valóban jóbarátunk az ősz s a mi több, hű barátunk. Mert a tavasz rég elvesztette már eredeti vonásait.

Hasonlít „blazirt” ifjúságunkhoz, amely életének kikeletét nem érti, nem érzi, nem élvezi s oly ridegen éli életét, mintha megfordult volna az élet sora és annak kezdetére esnék a tél dermedtsége, zimankós szélsége. A legujabb keletű nyarat már hasonlitanunk sem valami könnyű feladat.

Termel, de ugyanannyit pusztít. A mi zöldet és egyéb mosolygó szint esal ki az anyatermészet öléből, annyit pusztít el forróságának szertelenségével. Olyan, mint Penelope asszony, a ki éjjel följefti a nappal létrehozott szingazdag himzést.

Hát a tél? Oh ez is gyalázatosan viselkedik! Mit ér a tél a maga fehérsége, esengő-bongó szánok, merész ivben sikló korcsolyák nélkül? Nincs fehér karácsonyunk sem. Feketén terül elöttünk a hótakarója után epedő föld, az egészségtelen párákat jégbilincsek nem kötik le, szabadon terjedeznek, mint a tekintély uralma által meg nem fékezett szabadoság és anarchia lélekölő miazmái.

Csupán az ősz, a kedves őszi időszak marad hű önmagához. A mi hátránya van, azt naptári bizottsággal várhattuk előre. A mi kedveset, szépet nyújt nekünk, azt örvendetes meglepetésként fogadja háládatos szívünk. A mi reményét nem valósítja meg a termelő emberiségnek, ha például nem sikerül a szüret oh! ennek ellenében oly könnyű a melegsége!

Ó már a kész munkát vette át, ő már csak kezeli és elosztogatja, a mit az előző évszakok hagytak hátra. Ki tehet róla, ha a tavasz fagyos szentjei, vagy a nyári kánikula mindent elrontottak előtte? Vagy ő is kárpótoljon valamivel? Hát tessék: jöjjön elő a *vénasszonyok nyara*, a mely enyhébb, szelidebb, andalítóbb a nyár szertelen hőségénél!

Mondom, hogy kedves, nyájas öreg legény az ősz, a ki tapasztalatok tavaszán, nyarán átszűrődött bölcseséggel, melázó melankóliával tekint a multra vissza és eszdedes megnyugvással békit ki az elmúlással, a melyet nemsokára meghoz a természetnek az elmaradhatlan tél... Karonfog, élvezet a szép természet ölébe, elbucsztat a hervatag falomboktól, az illatuk és színük utolsó búzájával integető virágoktól, a bucsudalát hangoztat dalos madártól és a langy leheletét elvesztett szellőtől és végre önmagától.

Nemsokára itt a tél, a melyen azután nincs gyönyörűség, ha az ember nem pótolja a tetmeszet szépségeit a farsang szurrogátumával!

Az általános titkos választói jog ligája.

A társadalom a választói jog mellett.

— szeptember 10.

(Saját tudósítónktól.) Ma délelőtt tartotta meg az általános titkos választói jog kiküzdésére alakult liga első meeting-jét a Nemzeti tornacsarnok tágas és zászlókkal díszített termében. A tornacsarnokban számos szociálista jelent meg, de ott voltak a többek közt Vészi József, Szűcs Pál, Bonceza Miklós, Heydin Imre és Déry Géza országgyűlési képviselők, dr. Goldzieher Vilmos és Donáth Gyula egyetemi tanárok, Szalay Károly főgymn. igazgató, Kabos Ede és Szalay Mi-

hály szerkesztők, Goda Géza stb. A rendőrség részéről Dr. Berényi Lajos kerületi kapitány és 20 rendőr vett részt a meetingen.

Méray Horváth Károly indítványára a gyűlés elnökeivé Lechner Ödön műépítész és dr. Krajtsy Rezső keresk. és iparkamarai segéd titkár, jegyzőnek Marschán Géza választott meg.

Lechner Ödön távollétében dr. Krajtsy megnyitván a meetinget, üdvözli mindazokat, a kik e nemes és kulturális kérdést támogatják. Marschán Géza jegyző ezután felolvasta a beérkezett üdvözlő leveleket. Ilyenek Vámbéry Ármíné, ki öregsége miatt nem fogadhat el vezérszerepet, továbbá dr. Giesswein Sándor kanonoké, Herceg Ferenc képviselőé, Somló Bódog, Hegedüs István és Simonyi Zsigmond egyetemi tanároké.

Utána Dr. Gratz Gusztáv kifejtette, hogy a mai nap fordulatot jelent a mai társadalmi mozgalmak e liga életbelépésével, a melynek célja, hogy a magyar parlamentet demokratikus népalapon újra szervezze s nem az a mivel vádolják, hogy a magyar alkotmányon az aulikusok diadalmaskodjanak. Nem is időszerűtlen ez a mozgalom, mert azok a kik a liga élén állnak, már rég ideje hangoztatják ezt az üdvös reformot. Am vegyék át a küzdő felek a demokráciának és haladásnak ezt a fegyverét s akkor mindkét fegyverrel a kezében bizton győzni fognak. Felhívjuk a haladásnak összes híveit, hogy tekintet nélkül pártállásukra, egyesüljenek társadalmi téren az általános titkos választói jog ligájába.

A tetszéssel és tapsal fogadott beszéd után Simontsits Ferenc tolnamegyei főjegyző szólalt fel s hosszabb beszédben az értelmi fejlettség és képesség szem előtt tartásával az általános titkos választói jog hívének vallotta magát. Kívánja, hogy minden irni és olvasni tudó egyén választó legyen.

Majd Méray Horváth Károly tartott beszédet s kijelentette, hogy a mai parlament ez a „tudatlanság fellegvára” hónapokig elragódik jogi kérdéseken, míg a dolgos emberek tönkremennek. Határozati javaslatot terjeszt be mely így szól:

A Nemzeti tornacsarnokban 1905. szeptember 10 én egybegyűlt 4000 magyar polgár az általános titkos választói jog ligáját megalakultnak jelenti ki és a propaganda minden eszközével oda fog hatni, hogy az általános választói jog kérdése többé a napirendről le ne kerülhessen és törvényerőre emelkedjék.

Távol állva kormánytól és politikai pártoktól, a liga egyedüli és kizárólagos feladatának tartja, hogy mindaddig míg az általános egyenlő, titkos választói jog az országgyűlés többsége által félreérthetetlenül biztosítva nincs, állandó küzdelme, tömörítse mindazokat, a kik az általános egyenlő titkos választói jog őszinte és rendíthetetlen hívei. A liga nincs senki mellett, nincs senki ellen, hanem van az általános titkos választói jog mellett, melyet sem kormány sem párttaktikának feláldozni nem enged.

Déry Géza örömmel üdvözli a ligát, melynek testestől lelkestől híve. Jászi Oszkár felolvasta ezután Pikler Gyula egyetemi tanár hosszabb üdvözlő levelét és végül Vészi József országgyűlési képviselő szólalt fel.

Hangoztatja azt a nagy, mérhetetlen szociális és vagyoni kárt, a mit a kivándorlás okoz és mintegy 7000 millióra teszi azt az anyagi veszteséget, a mit az egy millió kivándorló az országnak okozott. Ez a kérdés becsületesen és komolyan soha sem feglalkoztatta a képviselőházat s csupán egy-

szer beszéltek erről, akkor is csupán azért mert elakarták érni, hogy a szózat hangjai mellett magyar kikötőn át vigyék a kivándorlókat.

A magyar parlament a nép nagy zömétől van szigetelve s ennek egyetlen orvossága az általános titkos választói jog. A magyar parlamentet vissza kell adni hivatásának és ezt csak vissza lehet elérni, ha rombadöntjük az osztályparlamentet és viszeszterünk az 1848-iki hagyományhoz. — A lelki beteg és vérszegény képviselőházat csak az általános titkos szavazati jog behozatalával lehet meggyógyítani, melynek minden korlát nélkül, rendíthetlen híve. — Hivatkozik Anglia példájára, a hol 75 évvel ezelőtt ugyanily viszonyok voltak, mint most nálunk s a hol a bajokat az általános titkos választói joggal gyógyították. Anglia azóta lett világhatalom, a mióta ötszöröse emelte választó polgárainak számát.

Réthy József közbe szólt: Volt e akkor ott nemzeti dinasztia és nemzetiségek?

Vészi József: Volt; az angol király még ma is francia nyelven penteríti a törvényeket és a nemzetiségek dinamittal dolgoztak! Elfogadja a határozati javaslatot.

A gyűlés egyhangulag elfogadta Méray Horváth Károly által beterjesztett határozatot s az elnök az ülést bezárta.

NAPI HIREK.

Erzsébet.

— Szept. 10-re —

E napon rabolt el tőlünk

Tőlünk az a gyilkos véreb...

Gyászunk érted mind sötétebb,

És emléked mind fehérebb!

— A hírlapírás köréből. A „Debreceni Független Ujság” szerkesztését tegnap Sipos Béla, nagyváradi hírlapíró vette át. Sipos Béla régebbi debreceni működéséből előnyösen ismeri városunk közönsége is.

— Uj jegyzői állás a járásbírósnál. Régióta nagy a panasz a járásbírósnál, hogy igen sok a munka és kevés a munkabérek. Most már teljesen türethetlenné vált az állapot, a járásbírósnál vezetősége elhatározta egy újabb jegyzői állás szervezésére előterjesztést tesz.

— A mit biztosan vártunk. Biztosra vettük, hogy Szabolcska Mihály a lángoló magyar érzésű, Istenről áldott tehetségi magyar költő tiltakozni fog az ellen, hogy nevét a liga alávaló céljaira való felhasználása ellen tiltakozni fog. Következő nyilatkozatában az meg is történt:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Engedje meg, hogy pár sorban megvilágítsam az én Liga-beli szereplésem, noha esküdt ellen-sége vagyok minden ilyen személyes érdekű „Nyilatkozat”-oknak. Az első felhívás, a mit én kaptam a „Ligától”, ugy jelölte meg, olyan akadémikusan a célt, s olyan hazafiakra hivatkozott, hogy az elvért legyőztem minden aggodalmamat, és aláírtam az ívet. Am hamarosan beláttam, hogy ez az egész ligáskodás most legalább is időszerűtlen. Bokányi és Kristóffy urékkal egy gyékényen pedig legalább is — hazafiatlan. Siettem ezt bejelenteni — ajánlott levélben — a Liga vezetőségének is, hangsúlyozván, hogy nemzeti követelésünk immár a nemzeti becsület kérdése lett, s kell, hogy most minden osztályérdek eltörpüljön e mellett. Nemzeti becsületünkért cserében természetesen nekem sem kell a menybeli üdvösségem, sem az általános titkos választói jog. Erről majd azután beszéljünk, — magunk között: *Te-mesvárt 1905. szept. 8. Szabolcska Mihály.*

Várjuk a többi hazafias férfiak tiltakozását, kik között Jánossy Zoltán és dr. Benedek Sándor urakat első helyen tiszteljük.

— **Jubiláló szakegylet.** A magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők szakegylete tegnap délelőtt 10 órakor ülte meg fennállásának 10 éves jubileumát a Korona vendéglő nagytermében. Nagyszámu közönség gyűlt egybe e diszgyűlésre, melynek változatos, gazdag műsora élénk taps és éljenzés között pergett le. A diszgyűlés végzetével a színház elébe vonultak, ahol mindnyájukat lefényképeztették.

— **Telefonon gorombáskodni nem szabad!** Ezt ajánlja szives figyelmébe a telefon előfizetőknek az az erélyes intézkedés, a melyet a nagyváradai postatávirda- és távbeszélő igazgatóság a napokban tett. Elrendelte ugyanis egy távbeszélő állomás végleges leszerelését azért, mivel az állomás előfizetője a központi kezelő személyzettel gorombáskodott, ami annyit jelent, hogy a távbeszélő állomás előfizetőjétől megvonták azon jogot, hogy előfizetője lehessen a telefonnak és telefonállomással bárholnan és azt azért, mert valamelyik központi telefon kisasszonyt megsértette. Ez tehát komoly intélem mindnyájunknak, hogy legyünk minél udvariasabbak a telefon hölgyek iránt, még akkor is, ha ők — a mi nehéz és idegölő munkájuk mellett nem volna esoda nélküli idegeskednének is.

— **A lengyel diákok fogadása.** Tegnap délután a lengyel diákokat fogadó bizottság ülést tartott, a melyen megállapították az ünnepek a programot. A lengyel diákok vasárnap délután érkeznek Debrecenbe. Az állomáson a főiskola ifjúsága fogadja őket. A fogadóbizottság nevében Márk Endre tart beszédet. A menet ezután gyalog az Angol Királynő szállóhoz indul és este a színházban megtartják hangversenyüket. A színház helyárait ezen a hangversenyen 25 százalékkal felemelik. A hangversenyen Olszka Vanda, a királyi színház tagja is részt vesz. A lengyel diákok hétfőn, e hó 18-án megtekintik Debrecen nevezetességeit és elutaznak.

— **Kristóffy József utazása.** Szegedről írják: Kristóffy József belügyminiszter pénteken éjjel utazott át Szegeden. A szociálisták várták a szegedi állomás peronján és éljenzéssel fogadták. Kristóffy miniszter kezét fogott sok munkással és egy öreg munkáshoz így szólt:

— Ön köhög?

— Igen, — mondta, a komisz dohánytul köhögök. A kormány bizony jobb dohányt árulhatna a népnek.

A szociálista vezérszónok üdvözlő beszédére Kristóffy szintén beszélt és azt mondta, hogy a kormány diadalra fogja juttatni az általános választói-jogot. A mikor Kristóffyval elindult a vonat, a munkások a munkásdulót énekeltek. Lehetett volna a Gotterhalte t is.

— **Szociálista küldöttség Budapestén.** A debreceni nemzetközi szociálista párt a képviselőház szept. hó 15-i ülése alkalmából tíz tagu küldöttséggel ment Budapestre.

— **Szalmafónó kiállítás.** A debreceni iparkamaránál lévő szalmafónó tanfolyamot tegnap zárták be s megnyitották a növendékek készítményeiből álló kiállítást. A tanfolyam záró ünnepélyén Szabó Kálmán kamarai elnök tartott beszédet, majd dr. Rácz Lajos fogalmazó nyújtotta át a végzett növendékeknek az oklevelet. Ezután megnyitották a kiállítást, a melyben igen szép dolgokat láttunk. A kiállítást nagy közönség nézte meg.

— **Letépett fekete-sárga zászló.** Lugosról írják, hogy a fegyvergyakorlaton itt időző 68. számú gyalogdandár vezetőit tegnap reggel meglepetés érte. A parancsnok irodája előtt kitűzött fekete-sárga zászlót ugyanis ismeretlen emberek letépték és elvitték. A katonai hatóság vizsgálatot indított.

— **A hűtlen hivatalnok.** Pancsováról táviratozzák: A hűtlen kezeléssel vádolt Sörös Ferenc törvényszéki igazgató, kiről egy pénzügyőr a vizsgálóbíró előtt azt állította, hogy látta amidőn Sörös a Dunába ugrott és ott nyomtalanul eltűnt, ma több napi bolyongás után jelentkezett a vizsgálóbírónál. Sörös Ferenc tagadja, hogy a reabizott pénzhez hozzányult volna. Ennek dacára felfüggesztették állásától és megindították ellene a vizsgálatot.

— **Sikkasztó könyvelő.** Budapestről írják: Bechingen Géza rovott multu könyvelő, aki a Szigh Jolán és társa Ferenciek-tere 5. szám alatti üzletében volt alkalmazva, ma jelentkezett a főkapitányságon és elmondta, hogy 1500 koronát sikkasztott. — A pénzt elköltötte és önként jelentkezett, hogy letartóztassák. — A rendőrség eleget tett e kívánságának.

— **A Ludoviceumból.** Budapestről jelentik: A honvédségi Ludovica akadémián augusztus 18-án véget érve az előadások a növendékek szabadságra mentek. — Mind a három évfolyam növendékei, — 300-an e hó 20-án vonulnak be az akadémiába s másnap már megkezdődnek a rendes előadások.

— **Mikor és hogyan kell az utcákat öntözni?** Az utcákat sohasem nyáron, hanem ősszel szabad öntözni. Locsolás közben pedig ajánlatos a sétáló közönséget úgy megöntözni, mintha mindennap husvét hétfője volna. Legalább ezeket látszanak követni a z utcai locsolással megbízott szakférfiak, akik elmúltával a kánikulának és megérkezével a hűvös napoknak, neptumként bukkanuak föl az utcai hidrások mellett és kezükben a locsolótömlővel célbaveszik a sétálókat. Lehet az is, hogy ügyetlenek öklémek. De hát akkor ne bízzák rájuk az utcai öntözést. Mert végre is nem a publikumot kell meglocsolni, hanem az utakat. A rendőrségnek bizony kiterjedhetne böles figyelme az irányban is, hogy nem okvetlenül szükséges a gyanutlanul járkáló hölgyeket és urakat a hideg zuhany meglepetésében részesíteni.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-telek 44. dr. Ujjalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő káprákban.

x „**Utazók fix fizetés** és magas jutalékkal nagy részvénytársaságnál azonnali és állandó alkalmazást nyernek. Csakis intelligens, jó megjelenésű urak küldjék referenciákkal ellátott ajánlataikat „K. R.” jelige alatt Debrecen poste restante.”

x **Tankönyvek** kiváló erős tábla, len cérra fűzéssel jutányos árban köttetnek Antalffy Ferenc könyvkötészetében, Piac-u. 31. a., a városházzal szemben.

x **Diákok részére** legújabb vatud kalapok és sapkák, kitűnő szabásu ingek, gallérok és kiegészítők, elegáns nyakkendők, zsebkendők és harisnyák olcsó szabott árban kaphatók Fekete Jakab uri divat üzletében Főtéren.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

TÁVIRATOK.

Fejérváry a királynál.

Budapest, szept. 10. Bécsből táviratozzák a Bud. Tud.-nak: Fejérváry Géza báró miniszterelnököt, a ki ma délelőtt Montcenecoli gróf haditengerészeti parancsnoknak és a közös hadügyminiszterium haditengerészeti osztálya főnökének hosszabb látogatását fogadta és azután maga is látogatást tett. Ő felsége délután 2 órakor közel másfél óráig tartó magánkihallgatáson fogadta a Hofburgban, a melyben a miniszterelnök és Goluchowszky gróf közös külügyminiszter vettek részt és amely 5 óra utánig tartott. Ő felsége fentartotta magának a döntést, a magyar kormány előterjesztései felett. — Fejérváry Géza báró miniszterelnök ma éjjel Bédapestre utazott.

Budapest, szept. 10. Mint hirlik, Ő felsége Fejérváry Géza báró miniszterelnököt kedden újra fogadja Bécsben.

A szerb trónörökös nagykorúsítása.

Belgrád, szept. 10. A szerb trónörökös nagykorúsítása alkalmából udvari bál volt, melyen jelen voltak az összes követek és idegen ügyvivők. Táviratban gratuláltak: Ferenc József, Miklós cár, Loubet elnök, az olasz, román és görög király.

A csabai kongresszus.

Békéscsaba, szept. 10. A magyarországi független szocialista párt Várkonyi István elnöklésével ma délelőtt értekezletet tartott, melyen megállapították az októberben megtartandó országos kongresszus napirendjét. A kongresszus Békéscsabán lesz. Egyben elhatározta a párt, hogy szeptember 15-én a parlament megnyitására küldöttségileg résztvesz a nemzetközi szocialisták tüntetésében.

Újítás az orosz egyetemen.

Pétervár, szept. 10. Mult hó 27-én kibocsátott cári rendelet a főiskolák igazgatását egy új szabályzattal ideiglenesen rendezi. A szabályzat szerint a rektort a dékánok választják és az egyes fakultások titkárait maga a fakultás választja. A választások a tanév megkezdése előtt tartandók meg. A rend fenntartása és a rendszeres előadások ellenőrzése a dékánok tanácsának feladatát képezi. Ugyancsak e tanács függeszti fel rendezavarások esetére az előadásokat. Diákok közötti egyenetlenségek esetén a rend helyreállítása egy tanárokból alakult fegyelmi tanács feladatát képezi.

Szerencsétlenség a teigeren.

Nordby, szept. 10. Délután a Venetia bergeni gőzös Farnó szigete mellett hajótörést szenvedett. A legénység egy csónakba menekült, mely azonban felfordult. A kapitány, annak neje és tíz ember a vízbe fullt. Csak egy matrózt és egy fűtőt mentett meg az Esbierger kalauzhajó.

Halálra ítélt matrózok.

Szebasztopol, szept. 10. Ma hirdették ki az ítéletet tíz napi tárgyalás után a Georgi Popjedonosszev páncéloshajó 75 matrózának ügyében. A tengerészeti bíróság három vádlottat halálra, 19-et kényszermunkára, 33-at a fegyenc-házakba való beosztásra ítélte és 20-at felmentett.

Lázadás Bakuban.

Tiflisz, szept. 10. Bakuban a helyzet reménytelen. A gyújtogatások egyre tartanak. A városban kenyér és vízhiány van. A munkásság éhezik, többen éhenhaltak.

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget értesíteni hogy felhalmozott raktár miatt a

férfi divat cikkeket

(u. m. ingeket, alsó nadrágokat gallérokat kél-
előket, kalapokat, nyakkendőket stb.)

beszerzési áron alól

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevő közönség szíves figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

BORSOS KATA,
DEBRECEN, Városháza.

Iskolás fiúk és leányok részére

ajánlunk:

**Fehérneműeket,
Paplanok,
Matracok,
Flanell takarók,
Zsebkendők,
Nyakkendőket.**

Óriási választékban

DONOGAN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Hirdetések

felvetetnek a kiadóhivatalban.

Keil-lakk

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs keménypadló számára.

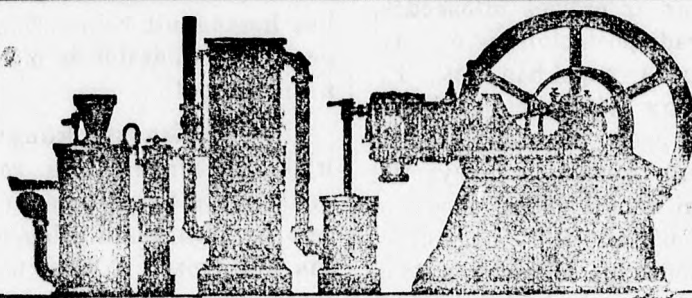
Keil-féle „Glasur“ fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debrecen.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntöde: Bécs.

Benzin és petrolsum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek
2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú
gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Szabadalmazott sérvkötők biztos sikerrel

egyoldalu és kétoldalu legjobb minőség

5-10. 12-20 kor.

Óvszerek eredeti francia gyártmány

halhólyag tucátja **6-10 koronáig**, gummi óvszertucátja **4-8 koronáig**.
Occlusiv pessarium orvosi rendeletre darabja **2 kor**. Haskötők gummi haris-
nyák és az összes betegápolási cikkek **legjutányosabb árak** mellett
kaphatók

BAUMGARTNER és TÁRSA

BUDAPEST, VI. Magyar-utca 1.

Zacherlin

Nagyon segít és utól-
érhetlen féregpusztító
Úvegekben vásárol-
juk.

Kapható:

Debrecen

Csanak József
Crisco Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházy János
Fritsch Károly
Ganovszky Lajos
Göczey István
Havas József
Jósa és Jóna
Kertész Nándor

Klein Ignác
Kóhn Henrik
Komlóssy Lajos
Kontsek Géza
Kernhoffer József
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát
Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Neumann Nándor
Parti Ferenc
Rickl Antal József

Róth Antal
Tóth Kálmán
Várray József
Göczey István
Böszörményi István
Molnár Jenő.
Kornhoffer József
Kertész Miklós

Berettyóújfalú:

ifj. Weiszberger Ignác

Érmihályfalva:

Grósz Hermann

Lévay Vince
Pollák Móric

Hajduböszörmény:

Gemeinbeck József
Tulogy Ferenc

Hajdunánás:

Körner Lola

Tiszafüred:

Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weiszmann József

kereskedőknél.

